

	5 – има честе незгоде, 8 – има повремене незгоде, 10 – контролише столицу и нема незгода.	
5.	КОНТРОЛА МОКРЕЊА 0 – инконтинентан је, користи пелене, 2 – инконтинентан, користи унутрашње помагало (катетер), 5 – обучен за употребу коришћења унутрашњег или спољашњег помагала, 8 – претежно сув дању, али не ноћу, 10 – контролише мјехур.	
6.	ОБЛАЧЕЊЕ 0 – не може учествовати у облачењу, 2 – може учествовати, али је зависан у свим аспектима, 5 – помоћ потребна у облачењу неких дијелова одјеће, 8 – минимална помоћ (дугмад, рајсфершлус и сл.), 10 – може се сам обући, закопчати одјећу, обути се и др.	
7.	КУПАЊЕ 0 – потпуна зависност код купања, 1 – може учествовати, али је зависан у свим аспектима, 3 – помоћ потребна у доласку до каде, прању или брисању, 4 – надзор друге особе ради сигурности, 5 – може се опрати или истуширати без туђе помоћи.	
8.	ТРАНСФЕР СТОЛИЦА-КРЕВЕТ 0 – не може учествовати у трансферу, 3 – учествује у трансферу уз максималну помоћ другог лица, 8 – трансфер захтијева помоћ другог лица у било којем аспектима, 12 – друго лице потребно због надзора или помагала за трансфер, 15 – самосталан у свим фазама трансфера.	
9.	ПОКРЕТЉИВОСТ 0 – непокретан, 3 – потребна стална присутност другог лица, 8 – покретан на краће релације уз пратњу и помагало, 12 – самостално покретан уз помагало или је потребан надзор ради сигурности, 15 – самостално покретан.	
10.	ПЕЊАЊЕ УЗ СТЕПЕНИЦЕ 0 – не може се сам пењати уз степенице, 2 – потребна значајна помоћ (помагала за ходање и пратња другог лица), 5 – потребна мања помоћ и пратња другог лица, 8 – креће се сам, ако имају рукохвати са обје стране степеница или надзор другог лица, 10 – креће се сам.	
	УКУПНИ БОДОВИ – СТЕПЕН ЗАВИСНОСТИ	

Бартел индекси имају следећа значења степена зависности:

- 0 - 60 Потпуна зависност од помоћи и њега другог лица
- 61 - 90 Дјелимична зависност од помоћи и њега другог лица
- 91 - 100 Не постоји зависност од помоћи и њега другог лица

Процјену извршио/-ла: _____

Датум: _____

*Образац се попуњава на писаћој машини или рачунару.

2526

На основу члана 24. став 5. Закона о апотекарској дјелатности ("Службени гласник Републике Српске", бр. 119/08 и 1/12) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), министар здравља и социјалне заштите доноси

ПРАВИЛНИК О УСЛОВИМА ПРОПИСИВАЊА И ИЗДАВАЊА ЛИЈЕКА

І - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се услови прописивања и издавања лијека који се налази у промету у Републици Српској.

Члан 2.

- (1) Лијек се прописује и издаје на рецепт.
- (2) На рецепт се прописује и издаје лијек који је стављен у промет у складу са законом који уређује област лијекова и медицинских средстава у Босни и Херцеговини.
- (3) Без рецепта може се издати само готов лијек којем је одређено издавање без рецепта у складу са Законом о лијековима и медицинским средствима.
- (4) Лијек може прописати доктор медицине и доктор стоматологије који посједује лиценцу (у даљем тексту: доктор).
- (5) Лијек којем је у поступку давања одобрења за стављање у промет одређено издавање уз рецепт може издати само магистар фармације са лиценцом.

II - РЕЦЕПТ

Члан 3.

- (1) Рецепт је јавна исправа у писаној или електронској форми, која мора да садржи:
 - а) податке о кориснику лијека:
 - 1) идентификациони број корисника лијека,
 - 2) име, презиме и адресу корисника лијека,
 - 3) датум, годину рођења и пол корисника лијека,
 - 4) шифру дијагнозе;
 - б) податке о лијеку:
 - 1) назив лијека,
 - 2) фармацеутски облик лијека,
 - 3) јачину лијека,
 - 4) количину лијека,
 - 5) начин употребе лијека;
 - в) податке о прописивачу лијека:
 - 1) назив, регистарски број и печат здравствене установе,
 - 2) број телефона здравствене установе,
 - 3) датум прописивања лијека,
 - 4) факсимил и потпис доктора;
 - г) податке о издавачу лијека:
 - 1) печат апотеке,
 - 2) датум издавања лијека,
 - 3) факсимил и потпис магистра фармације.
- (2) Подаци из става 1. овог члана код електронске форме рецепта обрађени су у складу са законом који уређује електронски документ.
- (3) Електронска форма рецепта је, умјесто печата здравствене установе, факсимила и потписа прописивача и издавача лијека из става 1. овог члана, ауторизована подацима о здравственој установи, доктору и магистру фармације и њиховим сигурносним шифрама које се налазе у бази података за сваки рецепт.
- (4) На рецепт за стране држављане се приликом уноса података о кориснику лијека уноси идентификациони број из његовог личног документа.

Члан 4.

Рецепт којим се прописује лијек може, поред података из члана 3. овог правилника, да садржи и друге податке које утврђује Фонд здравственог осигурања Републике Српске (у даљем тексту: Фонд).

III - ПРОПИСИВАЊЕ ЛИЈЕКА

Члан 5.

- (1) Лијек се прописује на рецепт у електронској форми.
- (2) Изузетно, у случају техничке немогућности, лијек се може прописати на рецепт у писаној форми.

(3) У случају прописивања лијека на рецепт у писаној форми назив лијека исписује се без скраћивања и не може се прописати на полеђини рецепта.

(4) Ако се лијек пропише на рецепт у писаној форми, доктор је дужан да тај лијек унесе у електронску апликацију рецепта одмах по отклањању узрока који је онемогућио издавање рецепта у електронској форми, уз посебну напомену да је лијек већ прописан на рецепт у писаној форми.

Члан 6.

- (1) На рецепт се прописује лијек и облик лијека за једно лице са потпуним упутством о дозирању и начину употребе лијека.
- (2) Саставним дијелом лијека сматра се и помоћни материјал, који служи за употребу прописаног лијека, као што је капаљка, стаклени штапић, пречишћена вода за раствор и друго.
- (3) На рецепту није довољно ставити ознаку: "по упутству" или "по наредби".
- (4) На једном рецепту може се прописати лијек у количини према здравственом стању и природи обољења, како слиједи:
 - а) код акутног обољења прописује се доза потребна за лијечење до десет дана,
 - б) код хроничног обољења или стања због дуготрајне употребе прописује се доза потребна за лијечење до 30 дана.
- (5) Када је за терапију потребно више од једног оригиналног паковања, на рецепту мора бити стављена ознака: "Necesse est".
- (6) За лијек за који је одређено да га примјењује доктор, на рецепту мора бити стављена ознака: "Ad manum medicis".
- (7) Рецепт важи седам дана од дана прописивања лијека, осим у случају прописивања антибиотика, односно лијека који садржи опојну дрогу и психотропну супстанцу, када рецепт важи три дана од дана прописивања.

Члан 7.

- (1) У случају лијечења лица са хроничним обољењем, доктор може прописати тромјесечну терапију, према процјени која одговара здравственом стању и природи обољења и које неће довести до угрожавања здравља пацијента.
- (2) Прописивање тромјесечне терапије обавља се уз услов да је здравствено стање лица са истом терапијском дозом прописаног лијека било стабилно најмање три претходна мјесеца.
- (3) Прописивање тромјесечне терапије није дозвољено за лијек који садржи опојну дрогу и психотропну супстанцу.
- (4) Код прописивања тромјесечне терапије доктор је дужан да упозори пацијента о значају рецепта као јавне исправе и начину преузимања лијека у апотеци.
- (5) Када је терапију потребно прописати у складу са ставом 1. овог члана, а не постоји техничка могућност за употребу електронске форме рецепта, доктор тромјесечну терапију прописује на рецепте у писаној форми.

Члан 8.

- (1) Састојци магистралног или галенског лијека на рецепту се исписују на латинском језику, према називима из важеће фармакопеје или стручно прихваћеним називима у методологији израде лијека.
- (2) Количина лијека на рецепту означава се у грамима (g), арапским бројевима, а римским бројевима се на рецепту означава број доза, капи, капсула и слично.
- (3) Дозе се изражавају утезним, волуменним или биолошким јединицама, а при локалној примјени лијека на кожу и слузницама приступачним извана лијек се дозира у процентима.

Члан 9.

(1) Када прописани магистрални или галенски лијек садржи супстанцу у количини већој од максималне појединачне или дневне дозе која је одређена важећом фармакопејом или другим прописима, доктор је дужан да означи прекорачену дозу и ријечима и наведе посебну напомену за издавача лијека.

(2) Када се магистрални или галенски лијек из става 1. овог члана прописује на рецепт у писаној форми, доктор је дужан да означи прекорачену дозу и ријечима, да поред те ознаке стави знак узвика (!) и свој факсимил и потпис.

(3) Код прописивања готовог лијека, галенског или магистралног лијека у дози већој од максималне појединачне или дневне дозе која је одређена важећом фармакопејом или другим прописима, доктор је дужан да поступи у складу са ставом 1. овог члана, а за рецепт у писаној форми у складу са ставом 2. овог члана.

(4) Када се прописује готов лијек који се у промету налази у различитим фармацеутским облицима, јачинама и величинама паковања, на рецепту мора бити јасно означен облик, јачина и величина паковања готовог лијека, у складу са Регистром лијекова Босне и Херцеговине и одговарајућом дужином трајања терапије.

(5) Број паковања лијека означава се римским бројем и латинским називом броја.

Члан 10.

Када због природе болести лијек треба хитно издати, доктор је дужан да на рецепту наведе једну од следећих ознака: "cito", "statim" или "periculum in mora".

Члан 11.

(1) Лијек који садржи опојну дрогу може се прописати само ако је његова употреба неопходна.

(2) Опојном дрогом сматра се свака супстанца природног или вјештачког поријекла која је уврштена у Листу опојних дрога, психотропних супстанци, биљака из којих се може добити опојна дрога и прекурсора, која је донесена у складу са законом који уређује област спречавања и сузбијања злоупотребе опојних дрога у Босни и Херцеговини.

(3) Опојна дрога или лијек који узрокује зависност, односно еуфоманију и наркоманију означава се параграфом (§).

Члан 12.

(1) Лијек који садржи опојну дрогу означену параграфом (§) обавезно се прописује на рецепт у писаној форми.

(2) Рецепт из става 1. овог члана мора се издати у два примјерка, са назнаком "копија" на другом примјерку и са назнаком редног броја свједоштва о издатим рецептима.

(3) Доктор је дужан унијети лијек у електронску апликацију рецепта одмах по прописивању лијека.

Члан 13.

(1) На један рецепт може се прописати количина опојне дроге до 30 дана лијечења, а највише у следећим количинама:

- а) § ▲ морфин хлорида - 20,0 g,
- б) § ▲ метадон хлорида - 3,0 g,
- в) § ▲ кодеин фосфата - 7,2 g,
- г) § ▲ метилфенобарбитала - 18,0 g,
- д) § ▲ фенотарбита - 9,0 g,
- ђ) § ▲ фентанила - 0,7 g,
- е) § ▲ бупренорфина - 0,8 g.

(2) Количине прописане ставом 1. овог члана не односе се на лијечење хроничног умјерено јаког до јаког бола на трећој аналгетичкој степености.

(3) За постизање одговарајуће аналгезије, доктор специјалиста одговарајуће гране медицине прописује количину опојне дроге за лијечење хроничног умјерено јаког до јаког бола на основу потреба појединачног пацијента.

IV - ИЗДАВАЊЕ ЛИЈЕКА

Члан 14.

(1) Магистар фармације је дужан да изда лијек који је на рецепту прописан у складу са одредбама овог правилника.

(2) Магистар фармације је дужан да, приликом издавања лијека, упозна корисника лијека, односно лице које узима лијек са правилном и сигурном употребом и чувањем лијека у сврху избјегавања грешке у примјени.

(3) Магистар фармације може издати лијек истог састава, а другог произвођача у договору са лицем којем је лијек прописан.

(4) Свака замјена лијека обавезно се мора означити на рецепту.

(5) Готов лијек може се издати само у оригиналном паковању.

(6) Изузетно од става 5. овог члана, готов лијек се може издати без оригиналног паковања када је то неопходно и одговара дужини трајања лијечења.

(7) При издавању лијека из става 6. овог члана магистар фармације је дужан да на амбалажи назначи: назив готовог лијека, количину, рок употребе и број серије, начин употребе и чувања лијека и друге податке значајне за правилну употребу лијека.

(8) У случају издавања лијека који је прописан на рецепт у писаној форми, магистар фармације је дужан да такав рецепт задржи у апотеци и његову реализацију потврди у електронској апликацији одмах по доступности електронске форме рецепта.

Члан 15.

Лијек који се израђује у апотеци мора се издавати у амбалажи која је у складу са важећом фармакопејом и која обезбјеђује квалитет лијека до његовог рока трајања.

Члан 16.

(1) Магистрални и галенски лијек намијењен за унутрашњу употребу мора на амбалажи да има сигнатуру бијеле боје, а лијек намијењен за спољашњу употребу да има сигнатуру црвене боје, са назнаком: "за спољашњу употребу" и, по потреби, ознаку: "прије употребе промућкати".

(2) Магистар фармације је дужан да на сигнатури читко напише састав препарата и упутство о употреби, назначи датум израде и рок трајања препарата и да сигнатуру потпише.

(3) Ако је поред кратког упутства на сигнатури потребно дати обимније упутство о употреби и чувању лијека, магистар фармације је дужан да то упутство напише на посебном папиру и овјери га печатом и потписом.

(4) Ако лијек који се издаје за спољашњу употребу садржи хемикалију која је сврстана у неку од класа и категорија опасности по људско здравље у складу са важећим законским прописима који уређују област хемикалија, магистар фармације је дужан да то на сигнатури означи посебном ознаком: "отров".

Члан 17.

(1) Магистар фармације не смије издати лијек у случају ако је:

- а) рецепт непотпун у смислу члана 3. овог правилника,
- б) од дана прописивања лијека протекло више од седам дана,
- в) од дана прописивања антибиотика или лијека који садржи опојну дрогу или психотропну супстанцу протекло више од три дана,
- г) прописан лијек са прекораченом максималном појединачном или дневном дозом, а недостају прописане потребне ознаке,
- д) стручно процијенио да би лијек могао угрозити здравље болесника.

(2) Лијек прописан на рецепт са ознаком хитности магистар фармације мора издати одмах.

Члан 18.

(1) Ако је рецепт неисправан у складу са чланом 17. став 1. т. а), б) и в), магистар фармације је дужан да на погодан начин и уз одговарајуће објашњење пацијента упуту доктору који му је рецепт прописао.

(2) Ако је рецепт неисправан у складу са чланом 17. став 1. т. г) и д), магистар фармације је дужан да доктора који је прописао такав рецепт упозори на утврђену неисправност како би доктор у електронској апликацији рецепта извршио потребну исправку и омогућио реализацију рецепта.

(3) У случају да је лијек прописан на рецепт у писаној форми, магистар фармације је дужан да доктора који је прописао такав рецепт упозори на утврђену неисправност, пацијенту врати рецепт и упуту га доктору који је рецепт прописао.

Члан 19.

(1) Ако рецепт није исправан у смислу нејасног облика или начина примјене лијека, нејасне терапијске јачине лијека или нејасне величине паковања, магистар фармације ће покушати усагласити утврђену нејасноћу са доктором који је прописао рецепт.

(2) Уколико магистар фармације нема могућност да са доктором усагласи уочене нејасноће на рецепту, а оне се односе на:

а) облик и начин примјене прописаног лијека, магистар фармације ће у комуникацији са пацијентом покушати са сигурношћу утврдити облик и начин примјене лијека и у том случају лијек ће издати и на рецепту назначити утврђене недостајуће податке,

б) терапијску јачину прописаног лијека, магистар фармације издаје прописани лијек у најнижој терапијској јачини,

в) величину паковања готовог лијека, магистар фармације издаје најмање паковање прописаног лијека.

(3) Код издавања лијека у смислу става 1. овог члана магистар фармације је дужан да на рецепту назначи све допуне које се односе на прописани лијек.

(4) Ако је рецепт неисправан у смислу да је магистар фармације утврдио да постоји инкопатибилност између супстанци које је доктор прописао за израду магистралног лијека, магистар фармације ће извршити замјену прописаних супстанци, поштујући одредбе важеће фармакопеје и друге стручне литературе, а извршену промјену назначити на рецепту.

Члан 20.

Ако магистрални лијек није прописан у важећој фармакопеји или стручно прихваћеним правилима у методологији израде лијекова и других стручних поступака, магистар фармације дужан је приликом издавања таквог лијека да испише на рецепту све саставне дијелове лијека и количине тих саставних дијелова које је употребио при изради лијека.

Члан 21.

(1) У случају да магистар фармације посумња у исправност или органолептички утврди неисправност готовог лијека, дужан је да обустави даље издавање лијека.

(2) У случају да доктор или магистар фармације од пацијента добије информацију о нежељеном дјеловању лијека или на њега посумња, дужан је да о томе обавијести Агенцију за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине.

V - ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 22.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о условима прописивања и издавања лијека ("Службени гласник Републике Српске", број 62/10).

Члан 23.

Овај правилник се објављује у "Службеном гласнику Републике Српске", а ступа на снагу 1. јануара 2013. године.

Број: 11/07-020-37/12
5. децембра 2012. године
Бања Лука

Министар,
Др Ранко Шкрбић, с.р.

2527

На основу члана 32. став 5. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник Републике Српске", број 134/11) и члана 69. став 1. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08), министар рада и борачко-инвалидске заштите, уз претходно мишљење министра надлежног за здравствену заштиту, доноси

ПРАВИЛНИК

О ЛИСТИ ТЈЕЛЕСНИХ ОШТЕЋЕЊА

Члан 1.

Овим правилником утврђују се тјелесна оштећења настала као последица болести, професионалне болести, повреде на раду и повреде ван рада на основу којих се рачуна стаж осигурања са увећаним трајањем у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању.

Члан 2.

Тјелесно оштећење у смислу овог правилника је губитак, битније оштећење или онеспособљеност појединих органа или дијелова тијела од најмање 30%, што проузрокује ограничење покретљивости, отежава нормалну активност организма и условљава веће напоре у остваривању животних потреба, без обзира на то да ли она проузрокује или не проузрокује инвалидност.

Члан 3.

(1) Овим правилником се утврђују појединачна тјелесна оштећења од најмање 30% и укупни проценат тјелесног оштећења.

(2) Ако се утврди да постоји више појединачних тјелесних оштећења, укупно тјелесно оштећење не може износити више од 100%.

Члан 4.

(1) Листа тјелесних оштећења налази се у Прилогу 1. овог правилника и чини његов саставни дио.

(2) Листа тјелесних оштећења биће иновирана сваких пет година.

Члан 5.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о листи тјелесних оштећења ("Службени гласник Републике Српске", број 6/94).

Члан 6.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 16-020-131/12
4. децембра 2012. године
Бања Лука

Министар,
Петар Ђокић, с.р.